

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Освітня програма	22788 Міжнародна інформаційна безпека
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

13.11.2020 р.

Справа № 0953/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 29 "Міжнародні відносини" у складі:

Юрій Петрушенко – головуєчий,
Гутник Віталій Володимирович,
Литвин Марина Валентинівна,
Луцишин Зоряна Орестівна,
Ольга Єременко,
Пирог Ольга Володимирівна,
Рудько Сергій Олексійович,
Шеренговський Дмитро Володимирович,

за участі запрошених осіб:

Новікова Людмила Вікторівна – гарант ОП,
Макарук Ігор Васильович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	22788
Назва ОП	Міжнародна інформаційна безпека
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з ЕГ, що ОП «Міжнародна інформаційна безпека» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО. Ціллю ОП «Міжнародна інформаційна безпека» є підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики та міжнародних комунікацій, які передбачають проведення досліджень та/або запровадження інновацій з фаховим акцентом на міжнародну інформаційну безпеку, що є актуальним, на сьогодні завданням, враховуючи внутрішню і зовнішню ситуацію, яка склалася в Україні та навколо неї. Стратегічні завдання університету відповідають пріоритетам, що сформовані цілями ОП. При формуванні програмних результатів навчання було враховано потреби та інтереси стейкхолдерів, а також інтереси здобувачів вищої освіти, що узгоджується зі Статутом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Варто також звернути увагу на важливість підготовки фахівців з інформаційної безпеки для України, як держави у якій триває збройний конфлікт та яка потребує захисту від інформаційних атак різного роду. Важливим є і те, що таких фахівців готує ЗВО, який знаходиться у сусідній області від зони бойових дій і тому здатен у достатній мірі зрозуміти напрями і змістовне наповнення ОП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб стейкхолдерів, що підтверджується інтерв'ю зі стейкхолдерами та відповідно сформульовані цілі освітньої програми.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується з ЕГ, що цілі ОП «Міжнародна інформаційна безпека» та програмні результати навчання враховують тенденцію розвитку спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. ОП приведена у відповідність зі стандартом вищої освіти. Мета ОП та програмні результати навчання цілком враховують галузевий контекст, зважаючи на необхідність фахівців із міжнародної безпеки і відображаються у таких освітніх компонентах: «Актуальні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку», «Аналіз та прогнозування зовнішньої політики», «Система та механізми здійснення зовнішньої політики». Врахування тенденцій розвитку ринку праці при формуванні цілей та програмних результатів навчання здійснюється шляхом щорічного моніторингу офіційних умов МЗС України щодо зайняття вакантних посад у закордонних дипломатичних установах України на конкурсній основі. Також належним чином враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, затверджений 04.08.2020 року наказом МОН № 1003. ЗВО та робоча група досить оперативно внесли зміни до ОП на

відповідність їх вимогам стандарту, що говорить про налагоджену систему перегляду ОП та здатність ЗВО миттєво реагувати на зміни в правовому регулюванні. Оновлена ОП була введена в дію Наказом ректора 31.08.2020 р. № 0202-1/281. ГЕР погоджується з висновком ЕГ, що результати навчання, вказані в ОП, повністю відповідають результатам навчання, що визначенні у згаданому стандарті. Атестації здобувачів вищої освіти відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра (відповідно до стандарту) та єдиного державного кваліфікаційного іспиту (визначено університетом), що загалом відповідає вимогам стандарту. http://international-relationstourism.karazin.ua/academics/pidghotovka_maghistriv/maghistr_MIB.html. Крім того, порівняння представлених в освітній програмних результатів навчання з вимогами Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня підтвердив їх повну відповідність восьмому кваліфікаційному рівню.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР погоджується з ЕГ, що обсяг ОП «Міжнародна інформаційна безпека» та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» та стандарту вищої освіти спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для другого (магістерського) рівня. Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС. З них 50 кредитів – обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, 40 кредитів – для дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти. Термін навчання – 1 рік 4 місяці.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з ЕГ, що зміст ОП «Міжнародна інформаційна безпека» має чітку структуру. В ОП, окрім загальних положень, прописані переліки компетентностей та програмних результатів навчання; перелік обов'язкових компонентів (ОК) з описом та визначенням компетентностей, які формує кожна ОК, відповідає матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми; вибіркові дисципліни поділено на дев'ять блоків.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР підтримує позицію ЕГ, що ОК за ОП відповідають предметній області спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії для другого (магістерського) рівня і спрямовані на розвиток та формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, засвоєння практичних знань, умінь та навичок. Навчання за ОП «Міжнародна інформаційна безпека» спрямовано на розвиток і формування практичних компетентностей, що дає більше можливостей випускникам для працевлаштування в сфері міжнародної інформаційної безпеки, зовнішньої політики, міжнародного співробітництва та міжнародних відносин, обіймати первинні посади в органах державної влади та самоврядування різних рівнів, в міжнародних організаціях. Предметна область усіх освітніх компонентів ОП має спрямування на вдосконалення подальшої професійної діяльності фахівця з міжнародної інформаційної безпеки, набуття знань та навичок за спеціальністю та можливість їх реалізації у дослідницькій діяльності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР особливу увагу приділила можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін, оскільки незбалансованість дисциплін нормативного та вибіркового блоків, а також відсутність реальної вибірковості дисциплін за ОП стали підставою для умовної акредитації за цією ОП в 2019 році (Рішення НА про акредитацію ОП від 23 грудня 2019 року, Протокол №17 / справа 0128 (А-19-0067-128)). ЗВО повністю усунув згадані недоліки. У ОП «Міжнародна інформаційна безпека» 2020 року дисципліни нормативного та вибіркового блоків є збалансованими; ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема передбачено вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі 40 кредитів ЄКТС (44,4% загальної кількості кредитів), з них 15 кредитів ЄКТС дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, спеціальностей та 25 кредитів ЄКТС відводиться на освітні вибіркові компоненти циклу професійної підготовки. Вільний вибір регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна https://drive.google.com/drive/folders/oWwRBoOD_AQSZoxDTkt2eDNrXoU (п. 3.5) Студентам пропонується вибір

дисциплін із циклів загальної і професійної підготовки. Для ознайомлення із дисциплінами за вибором переліки й анотації цих дисциплін розміщуються на сайті факультету. Для організації вивчення дисциплін за вибором кожен студент обирає на сайті факультету дисципліни із запропонованих переліків за допомогою сервісу GoogleForms, де вказує рейтинг запропонованих дисциплін за вибором у порядку їхньої привабливості для себе. Декан факультету організовує формування груп у відповідності до рейтингу освітніх досягнень, результатів наукової роботи студентів та мінімальної кількості студентів, які можуть одночасно вивчати дисципліну. Відомості про дисципліни за вибором вносяться до індивідуальних навчальних планів студентів. З кожної з груп навчальних дисциплін студент обирає одну дисципліну.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

За ОП «Міжнародна інформаційна безпека» та навчальним планом передбачено практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. На практику відводиться 3 тижні у 3 семестрі. Організація практичної підготовки передбачена Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна https://drive.google.com/drive/folders/oBwRBoOD_AlQSZoxDTkt2eDNrXoU та Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна <http://rada.karazin.ua/public/uploads/2018/04/tishennyu-vr28032018-0.pdf>. Робоча програма практики і тематика кваліфікаційних робіт переглядаються щорічно з метою врахування сучасних тенденцій галузі міжнародних відносин. Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ отримано позитивні відгуки про рівень загальної та практичної підготовки здобувачів.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП дозволяє здобувачеві набути ті soft skills, що зумовлені цілями ОП, зокрема подальшою професійною діяльністю випускника програми. Однак, аналіз ОП, навчального плану, Відомостей про СО та Звіту ЕГ дозволяє дійти висновку, що набуття soft skills набуваються виключно ОК вибіркового циклу. ГЕР рекомендує ЗВО забезпечити набуття здобувачами soft skills не тільки дисциплінами вибіркового циклу, а й нормативного та/або, беручи до уваги значний обсяг дисциплін вибіркового циклу (44%), переглянути можливість перенесення вибіркового циклу дисциплін, зокрема тих з них, які спрямовані на здобуття soft skills до блоку нормативних дисциплін.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з ЕГ, що обсяг ОП та окремих її освітніх компонентів дійсно відображає фактичне навантаження здобувачів. Обсяг самостійної роботи є реальним та необхідним для належного опанування дисциплін.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОП не передбачає провадження освітнього процесу за дуальною формою освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Загальноуніверситетські Правила прийому, розміщено на сайті університету: <http://start.karazin.ua/page/documenty>. Вони є чіткими та зрозумілими: є перелік необхідних документів та етапи вступної кампанії на магістратуру.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР підтримує позицію ЕГ, що Правила прийому на ОП враховують особливості ОП “Міжнародна інформаційна безпека”, зокрема знання профільних дисциплін (100 тестових питань з дисциплін “Міжнародні відносини та світова політика”, “Теорія масової комунікації”, “Дипломатична та консульська служба”, “Міжнародні комунікації”,

“Міжнародна інформація”, “Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах”). <http://international-relationstourism.karazin.ua/future-students/programi-vstupnih-viprobuvan.html> Також передбачено єдиний вступний іспит з іноземної мови. <http://international-relations-tourism.karazin.ua/future-students.html>

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (п 6.4), https://univer.kharkov.ua/ua/study/study_organization , а також Порядком визнання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних навчальних закладах» <https://univer.kharkov.ua/docs/work/polozenia.pdf> . У ЗВО створений відділ визнання та легалізації документів про освіту, який займається процедурою визнання <https://univer.kharkov.ua/docs/work/polozenia.pdf> . У спілкуванні зі студентами ЕГ не виявила прикладів застосування даної процедури на практиці.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ЗВО регулюються Порядком визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (<https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/neform-osvita.pdf>). Процедура описана чітко, зазначено умови визнання неформальної освіти, процедуру оскарження рішення Предметної комісії. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти ОП “Міжнародна інформаційна безпека” ЕГ було виявлено, що вони розуміють зміст поняття “неформальна освіта”, але процедурою визнання неформальної освіти студенти не користувалися.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ГЕР погоджується з ЕГ щодо традиційності методів викладання на ОП “Міжнародна інформаційна безпека”. Фокус-групи викладачів та студентів підтвердили використання Moodle-платформи, а здобувачі зазначили, що переважна більшість викладачів використовують презентації й інші діджитал-технології під час проведення лекцій, методами викладання студенти задоволені. ЕГ було встановлено, що моніторинг якості освітнього процесу проводиться студентською радою ЗВО «Викладачі очима студентів», “Студент про ОП”. Опитування анонімне, здійснюється на платформі Google, його результати публічно не оприлюднюються. ГЕР вважає за доцільне оприлюднювати інформацію, зокрема узагальнені результати проведених опитувань (анкетувань), щодо задоволеності здобувачами якістю освітнього процесу (в т.ч. формами та методами навчання та викладання) на веб-сайті ЗВО

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ГЕР підтримує ЕГ щодо висновку про те, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форма атестації здобувачів вищої освіти, які відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та державного кваліфікаційного іспиту (визначено університетом), повністю відповідає вимогам Стандарту за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (затверджений 04.08.2020 року наказом МОН № 1003.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО досить детально регламентовані у ЗВО, зокрема Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Порядком проведення перевірки наукових праць, навчальних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів» <https://www.univer.kharkov.ua/images/perevirka-graci.pdf> тощо ЕГ під час виїздної експертизи встановлено, що здійснюється перевірка виключно кваліфікаційних робіт здобувачів на академічний плагіат за допомогою сервісу Unicheck, з використанням внутрішньої бази документів університету (на безоплатній основі). Однак, під час освітнього процесу не здійснюється перевірка на академічну доброчесність інших письмових робіт, в т.ч. рефератів і курсових робіт.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з ЕГ про відповідність кваліфікації НПП ОК, які вони викладають. В Університеті функціонує система конкурсного відбору викладачів ОП, система підвищення педагогічної майстерності та система заохочень. В університеті діє система моніторингу якості освітніх послуг.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Академічний персонал за ОП не рідше одного разу на 5 років підвищує кваліфікацію. Підвищення кваліфікації може здійснюватися також і в самому університеті - на курсах «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі» <https://dist.karazin.ua/for-teachers/tdo> . Позитивним є те, що ЗВО матеріально заохочує викладачів, які демонструють високі показники наукової активності (наприклад, грошова винагорода в розмірі 5.000 гривень за публікацію у виданнях, які входять до НБ "Scopus"/"WoS").

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми загалом гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Разом з тим, під час виїздної акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що в північному корпусі ЗВО по вулиці Свободи 6, існують проблеми з опаленням приміщень (зі слів проректора В.Пахаренка низька температура у приміщеннях пов'язана з роботою міської мережі). ГЕР вважає, що адміністрації варто вжити необхідних й розумних заходів для забезпечення комфортної температури у приміщеннях для реалізації ОП. Також ЕГ було встановлено, що мережа "Wi-fi" є недоступною на деяких поверхах Університету та іноді в бібліотеці.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Найявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування беруть участь у засіданнях Вченої ради факультету й університету, мають можливість висловити свою думку та вплинути на перегляд ОП шляхом опитувань через гугл-форми. Під час роботи ЕГ встановлено, що за результатами студентських опитувань були зафіксовані певні зауваження (недостатній рівень поінформованості студентів щодо графіку роботи; складні завдання), але зауважень чи пропозицій здобувачів саме щодо даної ОП зафіксовано не було. ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ щодо доцільності проводити зі здобувачами роз'яснювальну роботу та стимулювати їх участь у перегляді ОП та внесенні пропозицій.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Найявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" акредитується вдруге, тому до уваги було взято ті рекомендації, які було надано протягом останньої акредитаційної експертизи та які містяться у Рішенні НА про акредитацію ОП від 23 грудня 2019 року, Протокол №17 / справа 0128 (А-19-0067-128). Усунута у повній мірі ті недоліки ОП, які стали підставою для умовної акредитації за цією ОП в 2019 році: незбалансованість дисциплін нормативного та вибіркового блоків, а також забезпечена реальна вибірковість дисциплін за ОП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 **Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Освітня діяльність в Університеті регулюється та регламентується внутрішньоорганізаційними документами, в яких визначені чіткі та зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для всіх та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП. У ЗВО існує одночасно два сайти закладу: старий <https://www.univer.kharkov.ua/ua> та новий (<https://karazin.ua/>). ГЕР підтримує висновок ЕГ про те, що інтерфейс старого сайту незручний, а новий - перебуває на стадії наповнення.

9.2 **Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін**

На веб-сайті ЗВО <https://www.univer.kharkov.ua/proekt/Ostatochna%20redaktsiia-279.pdf> є оприлюднений Проєкт освітньої програми, яка введена в дію з початком 2020/2021 навчального року.

9.3 **Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства**

ЗВО оприлюднив на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму для інформування зацікавлених сторін: <http://start.karazin.ua/programs/7/9/055/172> та http://international-relations-tourism.karazin.ua/academics/osvitni_proghramy/magistratura_MIB.html

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 **Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю**

не застосовується

10.2 **Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників**

не застосовується

10.3 **Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)**

не застосовується

10.4 **Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо**

не застосовується

10.5 **Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються**

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендації відсутні

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Оскільки за ОП набуття soft skills набуваються виключно ОК вибіркового циклу, ГЕР рекомендує ЗВО переглянути наповнення ОК, забезпечивши набуття здобувачами soft skills не тільки дисциплінами вибіркового циклу, а й нормативного та/або, беручи до уваги значний обсяг дисциплін вибіркового циклу (44%), розглянути можливість перенесення вибіркового циклу, зокрема тих з них, які спрямовані на здобуття soft skills до блоку нормативних дисциплін. 2. Проводити зі здобувачами ОП роз'яснювальну роботу щодо розуміння індивідуальної освітньої траєкторії та шляхів її формування.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Проводити роз'яснювальну роботу серед здобувачів ОП щодо зарахування результатів неформальної освіти

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендується оприлюднювати на веб-сайті ЗВО узагальнені результати проведених опитувань (анкетувань) щодо задоволеності здобувачами якістю освітнього процесу (в т.ч. формами та методами навчання та викладання). Зважаючи на значення освітніх програм з інформаційної безпеки в умовах існуючого збройного конфлікту в Україні, рекомендуємо приділяти особливу увагу на викладання навчальних дисциплін та використання навчальних матеріалів державною мовою.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Проводити перевірку на академічну доброчесність не тільки підсумкові кваліфікаційні роботи, а усі письмові роботи здобувачів, в т.ч. курсові роботи та реферати.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Залучати практичних працівників (експертів та роботодавців) до академічної роботи зі здобувачами за ОП (проведення лекцій, практичних занять, формулювання тем магістерських робіт тощо). 2. Заохочувати викладачів ОП до публікацій статей включених до баз даних "Scopus" та "WoS".

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Варто вжити необхідних й розумних заходів для забезпечення комфортної температури у приміщеннях, які використовуються для реалізації ОП (особливо у корпусі "Північний"). 2. Забезпечити вільний та безперешкоджений доступ до мережі "Wi-fi" у всіх приміщеннях ЗВО, в т.ч. у бібліотеці.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Сприяти активній участі здобувачів ОП у моніторингу та модернізації ОП; 2. Забезпечити вільний доступу через веб-сайт ЗВО до результатів опитувань/моніторингів за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Оптимізувати роботу веб-сайту ЗВО та більш оперативно оприлюднювати інформацію, що стосується змін в ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПЕТРУШЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ